

N:o 63.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 maj 1899.

— — — — Andra Kammaren — 14 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens fjerde hufvudtitel, innefattande anslagen till landtförsvaret.

(Statsutskottets utlåtande n:o 5 samt memorial n:is 33 och 44.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens fjerde hufvudtitel, innefattande anslagen till landtförsvaret, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Arméförvaltningen.

1:o. I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t under fjerde hufvudtiteln uti punkten 1 föreslagit Riksdagen att, under förutsättning af bifall till hvad under samma hufvudtitel uti punkterna 3, 4 b och c, 5, 6, 7 och 8 föresloges, *dels*, med godkännande af de i statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 13 januari innevarande år angifna grunder för förändrad organisation af arméns centrala styrelse samt de för artilleristyrelsen, forti-

fikationsstyrelsen, intendenturstyrelsen och arméns sjukvårdsstyrelse upprättade, vid statsrådsprotokollet fogade nya stater, äfvensom de för åtnjutande af de i dessa stater upptagna aflöningsförmåner i statsrådsprotokollet angifna vilkor, i riksstaten för år 1900 å fjerde hufvudtiteln uppföra följande nya anslag till nedannämnda belopp, nemligen:

till artilleristyrelsen	kronor 20,300: —
» fortifikationsstyrelsen	» 16,800: —
» intendenturstyrelsen	» 94,000: —
» arméns sjukvårdsstyrelse	» 17,798: —

dels ock, vid bifall härtill, ur riksstaten för samma år utesluta anslaget till arméförvaltningen, kronor 147,265.

I afseende å denna Eders Kongl. Maj:ts framställning hafva kammarne stannat i skiljaktiga beslut, i följd hvaraf frågan för denna riksdag förfallit; och har Riksdagen alltså i riksstaten för år 1900 uppfört anslaget till arméförvaltningen med oförändradt belopp 147,265 kronor.

Generalitetsstaten.

2:o. Eders Kongl. Maj:t har uti punkt 2 under fjerde hufvudtiteln i statsverkspropositionen föreslagit Riksdagen *dels* att medgifva, att staten för generalitetet måtte sålunda ändras, att deri näst efter arfvodet till en kavalleriinspektör upptoges till arfvoden, lönetillägg och fourrageersättning åt ordonnansofficerare hos fördelningssgeneral ett belopp af 12,620 kronor, *dels ock* att, vid bifall härtill, öka anslaget till generalitetsstaten, nu kronor 132,660, med nämnda belopp 12,620 kronor till kronor 145,280.

Ifrågavarande ordonnansofficerare äro icke uppförda å någon af Riksdagen antagen stat, och frågan om deras anställande vid arméns staber har icke förr än nu förelegat till Riksdagens pröfning. De hafva tillkommit med anledning af å särskilda tider utaf Eders Kongl. Maj:t utfärdade generalorder. Riksdagen vill ingalunda bestrida, att sedan göromålen vid arméfördelningarnas staber numera, hufvudsakligen till följd af den förbättrade härordningens genomförande, väsentligt ökats, någon tillökning i arbetskrafter vid dessa staber torde vara af behovet påkallad. Emellertid kan Riksdagen icke finna det lämpligt att aflöna tjänstgöring af ifrågavarande slag med arfvoden, utan håller i stället före att, enligt grundsatsen att i allmänhet hvarje militärperson skall under tjänstgöring åtnjuta dagaflöning, såväl adjutanter som ordonnansofficerare böra för tjänst vid arméfördelnings stab tilläggas dagaflöning,

dock icke så, att, derest de tillhöra garnisoneradt truppförband, de skulle ega uppbära dubbel dylik aflöning. I öfverensstämmelse med det beslut Riksdagen under punkten 4:o här nedan anmäler i fråga om åstadkommande af en förenkling i härens aflöningssystem anser sig Riksdagen dock icke böra nu bestämdt uttala sig uti nu ifrågavarande afseende, utan håller före, att denna frågas afgörande bör anstå i afvaktan på berörda aflöningsreglering. Emellertid kan Riksdagen ej underlåta att framhålla, att proportionen mellan det nu för en ordonnansofficer föreslagna arfvodet, 730 kronor, samt det en adjutant nu tillkommande, 750 kronor, icke synes vara afvägd med tillbörligt afseende fästadt vid dessa officerares olika tjenstegrad och kompetens.

Hvad beträffar frågan om ställande till fördelningschefens förfogande af lönetillägg och fourrageersättning för ytterligare en tjenstehäst utöfver de i staten upptagna lönetillägg och fourrageersättning för 2 tjenstehästar åt adjutanten, så finner Riksdagen, som hyser den uppfattningen, att nu gällande stat icke medgifver fördelningschef rätt att disponera öfver sistnämnda medel, men deremot ej anser hinder möta att ett dylikt medgifvande lemnas, den föreslagna anslagsförhöjningen för detta ändamål så mycket mindre böra ifrågakomma, som möjlighet torde finnas att till ordonnansofficer hos fördelningschefen beordra en officer, som enligt stat skall vara försedd med egen tjenstehäst eller kan göras beriden å kronans häst.

- I anledning häraf har Riksdagen, med afslag å Eders Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande framställning, uti riksstaten för år 1900 uppfört anslaget till generalitetsstaten med oförändradt belopp 132,660 kronor.

Artilleristaben.

3:o. Uti statsverkspropositionen har Eders Kongl. Maj:t i punkten 3 under nu ifrågavarande hufvudtitel föreslagit Riksdagen att, vid bifall till hvad under punkten 1 under samma hufvudtitel föreslagits, med godkännande af det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till ny stat för artilleristaben, öka anslaget till artilleristaben, nu kronor 12,200, med 1,200 kronor till 13,400 kronor.

Enär, på sätt ofvan anmäls, den fråga, som innefattats under sistberörda punkt 1, förfallit, har jemväl den i nu förevarande punkt 3 förekommande fråga om ny stat för och förhöjdt anslag till artilleristaben förfallit; och har Riksdagen följaktligen uti riksstaten för år 1900 uppfört anslaget till artilleristaben med oförändradt belopp 12,200 kr.

Aflöning och rekrytering.

4:o. Eders Kongl. Maj:t har uti statsverkspropositionen under denna hufvudtitel, punkten 4, föreslagit Riksdagen:

a) att medgifva, att stammanskapet vid gardesregementena och ingenjörtrupperna måtte aflönas enligt det i reglementet för arméns aflöning under fred upptagna aflöningsssystem III med de af arméförvaltningen föreslagna, i statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 13 januari 1899 omförmälda jemkningar i fråga om handtverkarsoldaterna och remontdressyren vid lifgardet till häst, äfvensom att aflöningsstaterna för gardesregementena och fortifikationen måtte under rubriken *manskapsaflöning m. m.* i de delar, som häraf berördes, få den i nämnda statsrådsprotokoll angifna affattning;

b) att medgifva:

dels att dagaflöningen under tjänstgöring måtte förhöjas:

för fanjunkare, styckjunkare, regimentstrumslagare och regements-trumpetare samt förvaltare vid intendenturcorpsen från 1 krona till 1 krona 50 öre;

för sergeanter, hautboister, stabs-, squadrons- och batteritrumpetare, fältmusikanter vid Vermlands fältjägarecorps, Gotlands infanteriregemente, Hallands bataljon, Vesternorrlands regemente och Blekinge bataljon, trumslagare och hornblåsare vid Gotlands infanteriregemente och Hallands bataljon samt trumpetare vid Gotlands artillericorps från 80 öre till 1 krona 20 öre;

för gevärshandverkare och pistolsmeder vid den icke garnisonerade armén från 40 öre till 60 öre;

för korpraler, sjukvårdssoldater, hofbeslagssoldater och gevärshandverkarsoldater vid den icke garnisonerade armén från 25 öre till 50 öre; och

för vicekorpraler vid den icke garnisonerade armén från 10 öre till 50 öre;

dels att dagaflöning af 50 öre måtte tilläggas vaktmästarne vid intendenturcorpsen;

dels att månadsarfvodena måtte förhöjas:

för distinktionskorpraler och 1. konstaplar vid garnisonerade armén, Skånska husar- och dragonregementena samt Norrlands dragonregemente från 15 kronor till 18 kronor;

för korpraler och 2. konstaplar vid garnisonerade armén, Skånska

husar- och dragonregementena samt Norrlands dragonregemente från 10 kronor till 13 kronor; och

för vice korpraler vid garnisonerade armén, Skånska husar- och dragonregementena samt Norrlands dragonregemente från 5 kronor till 8 kronor;

dels ock att staterna för vederbörande truppförband, intendenturcorpsen samt garnisonssjukhuset i Stockholm måtte ändras i öfverensstämmelse härmed;

c) att, vid bifall till hvad under punkten 1 föreslagits, medgifva, att Eders Kongl. Maj:t måtte på det sätt ändra gällande stat för fortifikationen, att de i samma stat för en sekreterare, tillika auditor vid Svea ingenjörbataljon, samt för en kassör och redogörare upptagna löneförmåner, tillhopa 5,000 kronor jemte ålderstillägg, uteslötes samt i stället i nämnda stat uppfördes arfvode åt en auditor vid Svea ingenjörbataljon med 500 kronor;

d) att, vid bifall till hvad under a) b) och c) föreslagits, öka anslaget till aflöning och rekrytering, nu 8,533,370 kronor, med 333,611 kronor till 8,866,981 kronor.

Till behandling i sammanhang med denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen förehaft en inom densamma väckt motion, deruti yrkats, bland annat, att Riksdagen ville besluta, att den nu till härens underofficerare och civilmilitära personer af motsvarande rang författningsenligt utgående ersättningen för naturaportion måtte sammanslås med dagaflöningen till *en* aflöningsförmån, benämnd dagaflöning; samt att under förutsättning af bifall härtill vederbörliga statsanslag måtte undergå den minskning eller ökning, som af en sådan sammanslagning af aflöningsförmåner betingades.

Till stöd för den uti ofvanberörda motion gjorda framställning, hvilken närmast berör Eders Kongl. Maj:ts förslag uti punkten 4 b) här ofvan, har anförts följande.

Den år 1897 samlade Riksdagen hade medgifvit, att ersättning för naturaportion, beräknad efter dittills gällande grunder, finge, då sådan ersättning författningsenligt ifrågakomme, till underofficerare och civilmilitära personer af motsvarande rang från och med nämnda år utgå med 62 öre för hvarje portion. Derigenom hade ifrågavarande ersättning blifvit, i stället för att vara underkastad de årliga portionsprisens alltjemt återkommande vexlingar, fixerad till ett visst bestämdt belopp, och portionsersättningen hade fått allddeles enahanda karakter som dagaflöningen.

Genom de af Eders Kongl. Maj:t uti årets statsverksproposition gjorda framställningar om ökad dagaflöning till underofficerare med vederlikar vid armén och flottan ifrågasattes en ändring uti flertalet för armén och flottan gällande stater. Men då, såsom nyss vore sagdt, ersättningen för naturaportion blifvit till visst bestämdt belopp fixerad och faktiskt vore ingenting annat än ett tillägg uti dagaflöningen, samt en sammanslagning af dagaflöningen och ersättningen för naturaportionen för underofficerscorpsern syntes vara egnad att befrämja reda uti aflöningsväsendet och föranleda förenkling uti räkenskaperna, borde frågan om en dylik sammanslagning lämpligen tagas under öfvervägande samtidigt med behandlingen af Eders Kongl. Maj:ts nyssberörda framställningar.

Eders Kongl. Maj:t:s i momentet a) under denna punkt gjorda framställning har syntes Riksdagen välbetänkt samt egnad att dels befordra likformighet i värfvade arméns aflöningsätt, dels ock i sin mån underlätta ifrågavarande truppförbands hållande vid beräknad manskapsstyrka. Riksdagen har derfor bifallit Eders Kongl. Maj:t:s framställning i denna del, och alltså medgifvit, att stammanskapet vid gardesregementena och ingenjörtrupperna må aflönas enligt det i reglementet för arméns aflöning under fred upptagna aflöningsssystem III med de af arméförvaltningen föreslagna, i statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 13 januari 1899 omförmälda jemkningar i fråga om handtverkaresoldaterna och remontdressyren vid lifgardet till häst, äfvensom att aflöningsstaterna för gardesregementena och fortifikationen må under rubriken *manskapsaflöning m. m.* i de delar, som här af beröras, få den i nämnda statsrådsprotokoll angifna affattning.

Riksdagen delar den uti ofvanberörda motion uttryckta önskan om förenkling i härens aflöningsätt, men anser sig icke kunna bedöma, huruvida för vinnande af detta ändamål särskildt den i motionen ifrågasatta sammanslagningen lämpligen kan eller bör åstadkommas. Från Riksdagens sida torde emellertid några bestämmelser icke vara meddelade, som kunna utgöra hinder deremot. Riksdagen anser dock, att för vinnande af större enkelhet, öferskådlighet och reda en genomgripande förändring i härens aflöningsssystem i dess helhet bör verkställas, således icke blott beträffande de uti motionen omförmälda tjänsteklasser, underofficerare och deras vederlikar, och icke heller blott med afseende å portionsersättning och dagaflöning, utan jemväl i fråga om det öfriga befälet samt manskapet och omfattande, så vidt möjligt,

samtliga de mångahanda titlar, hvarunder arméns personal för närvarande erhåller aflöning af staten. Bland dessa mångfaldiga aflöningsformer vill Riksdagen exempelvis nämna följande: fast lön, lönetillägg af olika slag, tjänstgöringspenningar, ålderstillägg, dagaflöning, kommanderingstillägg, beklädnadsersättning, fourrageersättning, portionsersättning, portionsskilling, inqvarteringsersättning, servisersättning, tobaksskilling, dagtraktamente samt arfvoden af åtskilliga slag. För alla dessa aflönings-titlars tillämpning gälla så olika bestämmelser, att det möter synnerligen stora svårigheter att erhålla en klar uppfattning af aflöningsförhållandena i deras helhet, synnerligast som räkningsväsendet derigenom blir öfver höfvan inveckladt. Att de nuvarande förhållandena äfven skola medföra ganska stora svårigheter för revisionsarbetet, har Riksdagen funnit vara uppenbart. Riksdagen föreställer sig, att oöfverstigliga svårigheter icke böra stå i vägen för en förändring, hvarigenom åtskilliga af dessa titlar blefve sammanslagna; och för dem, som måste bibehållas, torde jemförelsevis enkla och för hela armén gällande regler kunna uppställas.

Riksdagen får med anledning häraf anhålla, att Eders Kongl. Maj:t måtte, så snart ske kan, låta verkställa fullständig utredning, huruvida och på hvad sätt härens aflönings-system i dess helhet må kunna för-
enklas, samt derefter, och om möjligt till nästa Riksdag, inkomma med det förslag i ämnet, hvartill utredningen må befinnas föranleda.

Hvad derefter beträffar Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning i punkten 4 b), synes densamma Riksdagen synnerligen behjertansvärd, och Riksdagen kan ej finna annat, än att en förbättring i underbefälens aflöningsvilkor är fullt befogad och af omständigheterna påkallad. Men vid bedömandet af samma framställning har Riksdagen måst taga hänsyn till den nyss uttalade önskvärdheten af en genomgripande förenkling i hela arméns aflöningsväsende. Riksdagen har trots sig finna, att möjligen, i fall ökad aflöning åt ifrågavarande personal uppfördes å ordinarie stat, derigenom skulle kunna skapas förhållanden, hvilka skulle ytterligare försvåra genomförandet af en dylik förenkling. Då Riksdagen emellertid anser en löneförbättring åt underbefälet vara så vigtig, att dess ävägbringande icke lämpligen bör undanskjutas, har Riksdagen funnit sig böra anlita den utvägen, att, i afvaktan på ofvanberörda utredning och förslag, för närvarande å extra stat anslå medel till en sådan löneförbättring, hvarigenom ju intet nytt hinder uppkommit för den afsedda regleringen af aflöningsarna vid armén. Vid sådant förhållande har Riksdagen ansett det lämpligast att

icke uppdelat det extra anslaget å de särskilda anslagstitlar, som uti Eders Kongl. Maj:ts proposition angifvits skola röna inverkan af framställningen under punkt 4 b), utan i stället uppföra ett enda extra anslag under titel: *tillfällig löneförbättring åt underbefäl med flere.*

Hvad de af Eders Kongl. Maj:t föreslagna särskilda aflöningsförhöjningarna vidkommer, har Riksdagen funnit sig böra anmärka följande.

Hvad vicekorpralerna angår, har Riksdagen visserligen icke förbi-sett, att, då deras aflöning under fredstid, med tillägg af nämnda löneförbättring, kommer att uppgå till det af Eders Kongl. Maj:t nu föreslagna belopp 50 öre, under det att fältaflöningen för dem bibehålles vid 35 öre, dessa aflöningar komma att till hvarandra stå i olämpligt förhållande, men lärer detta missförhållande lätteligen kunna af Eders Kongl. Maj:t afhjelpas.

För befogenheten att fastställa aflöningen åt beställningsmännen vid den icke garnisonerade armén torde icke andra regler gälla än för samma befogenhet beträffande menig soldats aflöning, hvarom statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet till det statsrådsprotokoll, hvilket var bifogadt Eders Kongl. Maj:ts proposition till urtima Riksdagen 1892, yttrade (sid. 47), »att frågan om beloppet af den menig soldat vid indelta armén tillkommande tobaksskilling eller dagaflöning icke är af beskaffenhet att böra till Riksdagen hänskjutas». Då Riksdagen delar den af departementschefen sålunda år 1892 uttalade uppfattning, har Riksdagen ansett sig icke böra afgifva något uttalande om bestämmande af dagaflöningen åt nämnda beställningsmän. Derest Eders Kongl. Maj:t skulle komma att medgifva en förhöjning uti ifrågavarande dagaflöning, torde emellertid någon anslagsförhöjning icke behöfva deraf föränledas. Aflöningen åt dessa beställningsmän utgår nemligen, enligt hvad af den såsom bilaga n:o 12 vid statsrådsprotokollet till innevarande års statsverksproposition fogade tabell (sid. 199) framgår, från anslagen till volontärskolor, till de värnpligtiges vapenöfningar, till det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapenöfningar samt till omorganisationen af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland. Förstnämnda två anslag äro förslagsanslag, och något hinder möter alltså icke att af deras nuvarande belopp från dem bestrida den sannolikt skäligen obetydliga, förhöjda utgift, som skulle komma att falla på dessa anslag. Hvad sistnämnda båda anslag, som till sin natur äro reservationsanslag, angår, är ställningen å desamma sådan, att den eventuella utgiftsförhöjningen säkerligen skulle kunna utgå utan ökning i anslagens slutsummor.

Angående vaktmästarne vid intendenturcorpsen håller Riksdagen

före, att det torde vara mindre lämpligt att för desse, hvilka för närvarande erhålla sin aflöning endast i form af lön, beklädnadsersättning och inqvartering, upprätta en ny aflöningsform, nemligen dagaflöning, utan är det enligt Riksdagens mening fördelaktigare, att deras lön höjes med visst belopp, exempelvis 180 kronor, hvarigenom den kommer att uppgå till 300 kronor. Någon tillökning i deras pension lär icke häraf blifva följden, enär, enligt Riksdagen tillhandakommen uppgift, desse vaktmästares pension är bestämd till visst belopp och således ej är beroende af lönebeloppet.

Storleken af det extra anslag till tillfällig löneförbättring åt underbefäl med flere, som Riksdagen således funnit sig böra bevilja, har Riksdagen, på grundvalen af departementschefens redogörelse till statsrådsprotokollet för de ordinarie anslag, som i händelse af bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag hade behöft förhöjas, beräknat till 296,839 kronor eller i jemnadt tal 297,000 kronor.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts i punkten 4:o b) under fjerde hufvudtiteln gjorda framställningar, att Riksdagen medgifvit, att under år 1900 må till nedannämnda befattningsinnehafvare utbetalas tillfälliga löneförbättringar med följande belopp och under samma vilkor som aflöningen under de aflönings titlar, hvartill de, enligt hvad nedan säges, skola utgöra tillägg, nemligen:

dels till dagaflöningen under tjenstgöring:

för fanjunkare, styckjunkare, regementstrumslagare och regements-trumpetare samt förvaltare vid intendenturcorpsen 50 öre;

för sergeanter, hautboister, stabs-, sqvadrons- och batteritrumpetare äfvensom fältmusikanter vid Vermlands fältjägarcorps, Gotlands infanteriregemente, Hallands bataljon, Vesternorrlands regemente och Blekinge bataljon, trumslagare och hornblåsare vid Gotlands infanteriregemente och Hallands bataljon samt trumpetare vid Gotlands artilleri-corps 40 öre;

för gevärshandtverkare och pistolsmeder vid den icke garnisone-rade armén 20 öre;

för korpraler vid den icke garnisonerade armén 25 öre; och

för vicekorpraler vid den icke garnisonerade armén 40 öre;

dels till lönen för vaktmästarne vid intendenturcorpsen 180 kronor;

dels till månadsarfvodena:

för distinktionskorpraler och 1. konstaplar vid garnisonerade armén, Skånska husar- och dragonregementena samt Norrlands dragonregemente 3 kronor;

för korpraler och 2. konstaplar vid garnisonerade armén, Skånska

husar- och dragonregementena samt Norrlands dragonregemente 3 kronor; och

för vicekorpraler vid garnisonerade armén, Skånska husar- och dragonregementena samt Norrlands dragonregemente 3 kronor.

Hvad beträffar Eders Kongl. Maj:ts framställning under punkten 4 c) så, enär den uti punkten 1 innefattade fråga förfallit, och den uti nu ifrågavarande moment förekommande fråga gjorts beroende af bifall till nyssberörda punkt 1, har jemväl den i förevarande moment c) af punkten 4 innefattade fråga förfallit.

Riksdagen har med anledning af sina förenämnda beslut ökat anslaget till aflöning och rekrytering, nu kronor 8,533,370, med kronor 75,154 till kronor 8,608,524.

Derjemte har Riksdagen till *tillfällig löneförbättring åt underbefäl med flere* enligt ofvan stadgade grunder å extra stat för år 1900 beviljat ett anslag af 297,000 kronor.

Intendenturcorpsen.

5:o. Eders Kongl. Maj:t har i punkten 5 under fjerde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att, vid bifall till hvad under punkterna 1, 4 och 30 föresloges, *ej mindre* medgifva, att staten för intendenturcorpsen måtte sålunda ändras, att *dels* det till arfvoden åt examinerade intendentsaspiranter och underintendenter uppförda belopp af 25,000 kronor minskades till 20,000 kronor, *dels ock* i staten uppfördes ytterligare 4 förvaltare och 2 vaktmästare, *än äfven* öka anslaget till intendenturcorpsen, nu kronor 391,529, med 18,863 kronor till 410,392 kronor.

Då, på sätt Riksdagen här ofvan under 1:o anmält, den af Eders Kongl. Maj:t uti förenämnda punkt 1 gjorda framställning förfallit, har jemväl den af bifall till sistnämnda framställning beroende fråga om sådan ändring i staten för intendenturcorpsen, att det till arfvoden åt examinerade intendentsaspiranter och underintendenter uppförda belopp af 25,000 kronor måtte minskas till 20,000 kronor, förfallit.

Enär Riksdagen, på sätt under punkten 4:o här ofvan anmäls, afslagit Eders Kongl. Maj:ts förslag om uppförande å ordinarie stat af ifrågasatt höjning af underbefälens löneförmåner, och det varit endast under förutsättning af bifall till nämnda förslag, som Eders Kongl.

Maj:t under nu förevarande punkt föreslagit en ökning af anslaget till intendenturcorpsen med 16,242 kronor 50 öre, har Riksdagen likaledes afslagit sådan höjning.

Hvad derefter vidkommer förslaget om uppförande å intendenturcorpsens stat af ytterligare fyra förvaltare och två vaktmästare, hvilket förslag har sin grund i Eders Kongl. Maj:ts i punkt 30 under denna hufvudtitel gjorda framställning om anläggande af trängförråd i fyra fördelningar, så enär, af skäl, som under punkt 33:o här nedan komma att anföras, Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts sistnämnda förslag allenast i afseende å dylika förråds inrättande i II och V arméfördelningarna, samt, enligt hvad statsrådsprotokollet beträffande Eders Kongl. Maj:ts sistberörda framställning utvisar, endast två nya förvaltarebeställningar skulle för dessa två förråd blifva erforderliga, har Riksdagen funnit den nu ifrågasatta tillökningen uti intendenturcorpsens personal kunna begränsas till två förvaltare.

I öfverensstämmelse med Riksdagens under punkten 4:o här ofvan anmälda beslut har Riksdagen beräknat aflöningen å intendenturcorpsens stat för nämnda två förvaltare efter den nu gällande dag aflöningen, och har det belopp, hvarmed på grund af dessa två förvaltares tillkomst anslaget till intendenturcorpsen behöft höjas, då blifvit 3,022 kronor 60 öre eller i jennadt tal 3,023 kronor.

Riksdagen har alltså *ej mindre* medgifvit, att staten för intendenturcorpsen må sålunda ändras, att i staten uppföras ytterligare två förvaltare, *än äfven* ökat anslaget till intendenturcorpsen, nu 391,529 kronor, med 3,023 kronor till 394,552 kronor.

Ökad aflöning för de till tjensteåldern äldste bataljonsläkarne.

6:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till hvad af Eders Kongl. Maj:t uti punkt 1 under denna hufvudtitel föreslagits, öka anslaget till ökad aflöning för de till tjensteåldern äldste bataljonsläkarne, nu kronor 41,911, med 1,265 kronor till 43,176 kronor.

Enär emellertid, på sätt ofvan anmälts, den fråga, som infattas under berörda punkt, förfallit, har jemväl den i nu förevarande punkt 6:o förekommande, derpå beroende fråga förfallit; och har Riksdagen följaktligen uti riksstaten för år 1900 uppfört förslagsanslaget till ökad aflöning för de till tjensteåldern äldste bataljonsläkare med oförändradt belopp, 41,911 kronor.

Inqvarteringskostnader.

7:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till hvad af Eders Kongl. Maj:t uti punkt 1 under denna hufvudtitel föreslagits, öka anslaget till inqvarteringskostnader, nu kronor 172,470, med 560 kronor till 173,030 kronor.

Enär emellertid den i berörda punkt 1 omförmälda fråga förfallit, har jemväl förevarande fråga förfallit; och har Riksdagen följaktligen uppfört anslaget till inqvarteringskostnader uti riksstaten för år 1900 med oförändradt belopp, 172,470 kronor.

Ersättning åt vissa löntagare i följd af arméns omorganisation.

8:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till hvad af Eders Kongl. Maj:t uti punkt 1 under denna hufvudtitel föreslagits, minska anslaget till ersättning åt vissa löntagare i följd af arméns omorganisation, nu kronor 47,000, med 115 kronor till 46,885 kronor.

Enär den i berörda punkt omförmälda fråga förfallit, har jemväl nu förevarande framställning förfallit. Riksdagen har deremot, med anledning af den utaf statsrådet och chefen för landtförsvarsdepartementet i ämnet förebragta utredning, minskat anslaget till ersättning åt vissa löntagare på grund af arméns omorganisation, nu 47,000 kronor, med 6,115 kronor till 40,885 kronor.

Artilleriskjutsolor.

9:o. I punkt 9 under denna hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit Riksdagen att, för utvidgande af fältartilleriets skjutsolor, höja anslaget till artilleriskjutsolor, nu kronor 22,200, med kronor 5,700 till 27,900 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kongl. Maj:ts framställning vare sig angående ökning af antalet af de till artilleriskjutsolorna kommenderade officerare eller angående sammandragning hvarje år af skjutskolan för subalternofficerare.

I fråga om de till grund för den äskade anslagsförhöjningen lig-

gande beräkningarne (bil. n:is 16 och 17 till statsrådsprotokollet) har Riksdagen deremot velat anmärka, att de principer, som blifvit följda vid nu gällande stat för infanteriskjutskolan å Rosersberg, synas dervid hafva bort till vinnande af större konsekvens och enhet tillämpas i vidsträcktare mån, än som skett. Så t. ex. torde, enär, såsom Riksdagen inhemtat, tjänstgöringen vid dessa skjutskolor eger rum med trupp, icke någon anledning förefinnes att låta ifrågakommande dagtraktamenten vid artilleriskjutskolorna utgå med högre belopp än de traktamenten, hvilka förekomma vid infanteriskjutskolan. Den i kongl. kungörelsen den 27 maj 1881 angifna lägre beräkningen af dylika traktamenten synes alltså böra tillämpas äfven här, utom i de fall, då möjligen någon del af personalen måste likasom vid infanteriskjutskolan inställa sig vid skolan före kursens början eller derstädes kvarstanna efter dess slut. Enligt Riksdagen tillhandakomna uppgifter skulle den minskning i kostnader, som häraf blefve en följd, utgöra vid skjutskolan för äldre officerare 313 kronor och vid skjutskolan för subalternofficerare 560 kronor eller tillhopa 873 kronor.

Den i kostnadsberäkningen upptagna aflöningsrubriken »gratifikation» har synts Riksdagen böra förändras till »kostnad för handräckning», liksom vid infanteriskjutskolan skett.

Riksdagen har jemväl ansett, att den bland kostnaderna för artilleriskjutskolan för äldre officerare upptagna posten 1,152 kronor för hyra af sex hästar bör utgå, och att i stället vid skolan må begagnas kronans hästar. Såsom departementschefen alternativt föreslagit, har då i stället behöft anslås 300 kronor till ytterligare transportkostnader. Den häraf föranledda besparingen kommer sålunda att uppgå till 852 kronor.

Riksdagen har alltså funnit den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna förhöjningen af anslaget kunna nedbringas från 5,700 kronor till 3,975 kronor, och har med anledning deraf, för utvidgande af fältartilleriets skjutskolor, höjt anslaget till artilleriskjutskolor, nu 22,200 kronor, med 3,975 kronor till 26,175 kronor.

Krigsskolan.

10:o. Eders Kongl. Maj:t har i statsverkspropositionen under denna hufvudtitel i punkten 10 föreslagit Riksdagen att, under förutsättning af bifall till hvad under punkten 4 föreslagits i fråga om förhöjning af förvaltares dagaflöning, med godkännande af det vid stats-

rådsprotokollet fogade förslag till stat för krigsskolan, öka anslaget till krigsskolan, nu kronor 76,729, med kronor 11,571 till kronor 88,300.

Eders Kongl. Maj:ts föreliggande förslag till ny stat för krigsskolan synes vara bygd på de principer, som Riksdagen år 1898 för sin del förordat, och har Riksdagen icke haft något att i hufvudsak emot detsamma erinra. Dock kan Riksdagen icke finna tillräckliga skäl föreligga, för att i staten må uppföras en förvaltare med en till 1,693 kronor 80 öre föreslagen aflöning i stället för den förman, som hittills tjänstgjort vid kompaniförrådet och logementen, och hvilken befattning jemväl bibehållits i Eders Kongl. Maj:ts vid 1898 års riksdag framlagda förslag till ny stat för krigsskolan. Denne förmans aflöning har enligt Riksdagen tillhandakommen upplysning uppgått till 2 kronor 50 öre om dagen eller för helt år till 912 kronor 50 öre. Riksdagen har därför ur staten för krigsskolan uteslutit nämnda förvaltare och i stället under rubriken »Betjening» uppfört en fjerde förman samt på grund deraf höjt vederbörande anslagspost med 912 kronor 50 öre till 15,790 kronor 80 öre, hvarjemte för jemnande af statens slutsumma anslaget till extra utgifter minskats med 18 kronor 70 öre till 6,306 kronor 40 öre. På det hela har således den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna statens slutsumma minskats med 800 kronor, hvadan, då Eders Kongl. Maj:t föreslagit en ökning i anslaget till krigsskolan med 11,571 kronor, denna ökning genom de af Riksdagen sålunda vidtagna ändringar kommit att begränsas till 10,771 kronor.

Riksdagen har alltså, med godkännande af bifogade stat för krigsskolan (Bil. n:o 1), ökat anslaget till krigsskolan, nu 76,729 kronor, med 10,771 kronor till 87,500 kronor.

Volontärskolor.

11:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till hvad under punkten 4 föreslagits, öka anslaget till volontärskolor, nu 158,345 kronor, med 4,816 kronor till 163,161 kronor.

Enär Riksdagen, på sätt under punkten 4:o här ofvan anmälts, funnit sig icke böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts framställning om uppförande å ordinarie stat af förhöjning i underbefälets aflöningsförmåner, och då Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag gjorts beroende af bifall till nyssnämnda framställning, har Riksdagen uti riksstaten för år 1900 uppfört anslaget till volontärskolor med oförändradt belopp, 158,345 kronor.

Garnisonssjukhusen i Stockholm och Karlsborg.

12:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till hvad under punkten 4 föreslagits, öka anslaget till garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg, nu kronor 70,650, med 328 kronor till 70,978 kronor.

Enär Riksdagen funnit anslag till förhöjning i underbefälets aflöningsförmåner böra allenast å extra stat uppföras, samt enär Eders Kongl. Maj:ts nu förevarande framställning gjorts beroende på att samma förhöjning måtte såsom ordinarie anslag beviljas, har Riksdagen uti riksstaten för år 1900 uppfört anslaget till garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg med oförändradt belopp, 70,650 kronor.

Det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapenöfningar.

13:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att öka anslaget till det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapenöfningar, nu kronor 1,107,580, *dels*, vid bifall till hvad under punkten 4 föreslagits, med 3,036 kronor, *dels ock*, vid bifall till hvad under punkten 27 föresloges, med 26,530 kronor till 1,137,146 kronor.

Enär Riksdagen afslagit Eders Kongl. Maj:ts förslag om uppförande å ordinarie stat af höjning uti underbefälets aflöningsförmåner, har Riksdagen funnit den af Eders Kongl. Maj:t, under förutsättning af bifall till berörda förslag, här föreslagna ökning uti nu ifrågavarande anslag med 3,036 kronor icke böra ifrågakomma.

På sätt af punkten 30:o här nedan framgår, har Riksdagen deremot bifallit Eders Kongl. Maj:ts förslag om anskaffning af lakan och handdukar bland annat åt den icke garnisonerade armén, och har Riksdagen med anledning deraf jemväl bifallit den af en sådan anskaffning föranledda förhöjningen å nu ifrågavarande anslag.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen ökat anslaget till det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapenöfningar, nu kronor 1,107,580, med kronor 26,530 till kronor 1,134,110.

De värnpligtiges vapenöfningar.

14:o. Eders Kongl. Maj:t har i punkten 14 under denna hufvudtitel i statsverkspropositionen föreslagit Riksdagen att öka anslaget till de värnpligtiges vapenöfningar, nu kronor 3,094,960, *dels*, vid bifall till hvad under punkten 4 föreslagits, med 1,444 kronor, *dels ock*, vid bifall till hvad under punkten 27 föresloges, med 53,060 kronor till 3,149,464 kronor.

Uti särskild till Riksdagen den 30 december 1898 aflåten proposition har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att, derest beväringssman aflede eller förklarades oförmögen till vidare krigstjenst eller i allmänhet utan eget förvällande urståndsattes att vapenöfvas hela den lagstadgade öfningstiden, skulle vid afslutandet af de vapenöfningar, under hvilka beväringssmannen affidit eller blifvit frikallad från värnpligtens vidare fullgörande, eller, derest han mellan vapenöfningar affidit eller utan eget förvällande urståndsatts att vapenöfvas, vid slutet af de öfningar, som följde näst derefter, den af honom intjenta, för insättning i postsparbanken afsedda dagaflöning i nämnda bank insättas för att beväringssmannen eller hans rättsinnehafvare tillhandahållas i samma ordning, som för dylika af de värnpligtige intjenta medel i allmänhet vore föreskrifvet; dock att från denna förmåns åtnjutande skulle uteslutas den beväringssman, hvilken vid eller före den i § 105 af inskrifningsförordningen bestämda första efterbesigtning blifvit kasserad.

Vidkommande Eders Kongl. Maj:ts framställning om höjning af nu ifrågavarande anslag med 1,444 kronor på grund af föreslagen förbättring i underbefälets aflöningsförmåner, har Riksdagen med anledning af sitt, under punkten 4:o här ofvan, anmälda beslut funnit sådan ökning icke böra ega rum.

Då Riksdagen deremot, på sätt af punkten 30:o här nedan framgår, bifallit framställningen om anskaffande af lakan och handdukar bland annat åt de värnpligtige, har Riksdagen jemväl bifallit den af sådan anskaffning betingade förhöjningen uti nu ifrågavarande anslag med 53,060 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts uti ofvanberörda särskilda proposition gjorda framställning om rätt för beväringssman eller hans rättsinnehafvare att i vissa fall utbekomma intjent, men förut ej utbetald dagaflöning, är föranledd af Riksdagens framställning i ämnet, och har Riksdagen lemnat bifall till nämnda proposition.

Riksdagen har alltså *dels* på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande, i punkten 14 under fjerde hufvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställningar, att Riksdagen ökat anslaget till de värnpligtiges vapenöfningar, nu kronor 3,094,960, med kronor 53,060 till kronor 3,148,020; *dels ock* bifallit hvad Eders Kongl. Maj:ts uti ofvanberörda till Riksdagen särskildt aflättna proposition föreslagit.

Arméns vapen, ammunition och skjutöfningar samt artilleriets öfningar och materiel.

15:o. I punkten 15 under denna hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:ts i statsverkspropositionen föreslagit Riksdagen *ej mindre* att, vid bifall till hvad under punkten 16 föresloges om ökning af anslaget till arméns byggnader och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens öfningar och materiel med 15,000 kronor, minska anslaget till arméns vapen, ammunition och skjutöfningar samt artilleriets öfningar och materiel med lika belopp 15,000 kronor, *än äfven* höja sistnämnda anslag, för ökad ammunition åt fältartilleriets skjutskola för äldre officerare med 34,000 kronor, för ammunition åt fältartilleriets skjutskola för subalternofficerare med 10,000 kronor, för ammunition åt fästningsartilleriets skjutskola med 10,000 kronor, för ökad ammunition åt fältartilleriregementena med 68,000 kronor, och för ökad ammunition åt fästningsartillericorpserna med 5,000 kronor, eller sammanlagdt 127,000 kronor, hvadan, vid bifall till hvad sålunda föreslagits, ifrågavarande anslag, nu 1,318,155 kronor, komme att på det hela ökas med 112,000 kronor till 1,430,155 kronor.

Mot Eders Kongl. Maj:ts framställning i denna punkt har Riksdagen icke haft något att erinra. Riksdagen, som i nästföljande punkt anmäler sitt bifall till Eders Kongl. Maj:ts under punkten 16 i statsverkspropositionen gjorda framställning, har alltså *ej mindre* minskat anslaget till arméns vapen, ammunition och skjutöfningar samt artilleriets öfningar och materiel, med 15,000 kronor, *än äfven* höjt sistnämnda anslag för ökad ammunition åt fältartilleriets skjutskola för äldre officerare med 34,000 kronor, för ammunition åt fältartilleriets skjutskola för subalternofficerare med 10,000 kronor, för ammunition åt fästningsartilleriets skjutskola med 10,000 kronor, för ökad ammunition åt fältartilleriregementena med 68,000 kronor, och för ökad ammunition

åt fästningsartillericorpserna med 5,000 kronor, eller sammanlagdt 127,000 kronor, och har sålunda ifrågavarande anslag, nu 1,318,155 kronor, på det hela ökats med 112,000 kronor till 1,430,155 kronor.

Arméns byggnader och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens öfningar och materiel.

16:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda förslag har Riksdagen ökat anslaget till arméns byggnader och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens öfningar och materiel, nu 480,000 kronor, med 15,000 kronor till 495,000 kronor.

Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten för den garnisonerade armén.

17:o. I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts i punkten 17 under fjerde hufvudtiteln gjorda framställning, och då Riksdagen bifallit Eders Kongl. Maj:ts förslag angående anvisande af medel till lakan och handdukar åt icke garnisonerade armén och de värnpligtige samt angående deraf föranledd ökning af de under punkterna 13:o och 14:o här ofvan omförmälda vapenöfningsanslagen, har Riksdagen minskat anslaget till arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten för den garnisonerade armén, nu 251,610 kronor, med 38,232 kronor till 213,378 kronor.

Lindring i rustnings- och roteringsbesvären.

18:o. I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen för beredande af ytterligare lindring i rustnings- och roteringsbesvären, ökat ifrågavarande anslag, nu 2,327,700 kronor, med 672,300 kronor till 3,000,000 kronor.

Omorganisation af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland.

19:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till hvad under punkten 4 föreslagits, öka anslaget till omorganisation

af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland, nu 1,786,083 kronor, med 13,398 kronor till 1,799,481 kronor.

Enär Riksdagen, på sätt under punkten 4:o här ofvan anmäls, icke funnit sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts förslag om uppförande å ordinarie stat af ifrågasatt aflöningsförhöjning för underbefälet, och då Eders Kongl. Maj:ts nu förevarande framställning gjorts beroende af bifall till nyssberörda förslag, har Riksdagen uti riksstaten för år 1900 uppfört anslaget till omorganisation af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland med oförändradt belopp, 1,786,083 kronor.

Fortgående vakanssättning af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland.

20:o. Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, i riksstaten för år 1900 uppfört anslaget till fortgående vakanssättning af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland såsom förslagsanslag med oförändradt belopp 249,000 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

21:o. Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta att till bestridande af kostnaderna för ersättning åt rusthållare, på sätt och under vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t bestämdes, för nummerhäst, som vid tillfälle, då den genom kommendering till tjänstgöring varit från rusthållares vård skild, störtat eller så skadats, att den blifvit till tjänstgöring som nummerhäst obrukbar, höja förslagsanslaget till ersättning för störtade eller skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet från 4,000 kronor till 10,000 kronor årligen.

Till stöd för denna framställning har i motionen anförts följande:

Vid 1884 års riksdag hade väckts motion i syfte, att rusthållare skulle erhålla ersättning för nummerhäst, som under tjänstgöring störtade eller så skadades, att han blefve till tjänstgöring som nummerhäst obrukbar. Såväl statsutskottet som Riksdagen hade funnit frågan förtjent af synnerlig uppmärksamhet, men då tillräcklig utredning i ärendet ansetts saknas, hade Riksdagen anhållit, att Eders Kongl. Maj:t måtte, efter verkställd utredning, med förslag i ärendet till Riksdagen inkomma. Af den derefter verkställda utredningen hade fram-

gått, att i ärendet hörda lokala myndigheter förordat bifall till Riksdagens framställning, men att arméförvaltningen och kavalleriinspektören, under förmälan hufvudsakligen, att sådan rätt för rusthållare till ersättning i den omfattning, Riksdagens skrifvelse afsåge, skulle så minska rusthållarnes intresse att väl vårda nummerhäst, att det skulle blifva svårt att bibehålla rytteriet i brukbart skick, funnit rätt till ersättning böra tillkomma rusthållare endast i fråga om olycksfall af ifrågavarande art, som inträffade under nummerhästs tjenstgöring vid andra öfningar än s. k. ordinarie möten. I enlighet med sistnämnda uppfattning hade Eders Kongl. Maj:t till 1885 års Riksdag aflåtit förslag till författning derom, att ersättning skulle utgå för nummerhäst, som under tjenstgöring vid andra kommenderingar och öfningar än ordinarie möten störtade eller skadades, så att han blefve till tjenstgöring som nummerhäst obrukbar, samt för detta ändamål äskat ett förslagsanslag till belopp af 4,000 kronor årligen. Riksdagen hade beviljat anslaget, men derjemte, enär de skäl, som af Eders Kongl. Maj:t anförts emot det af 1884 års Riksdag i frågan uttalade önskemålet, icke syntes jäfva rättigheten af hvad Riksdagen till stöd för förverkligandet af samma önskningsmål andragit, anhållit, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga ärendet i förnyadt öfvervägande och till en kommande Riksdag aflåta den framställning i detta ämne, hvartill Eders Kongl. Maj:t kunde finna skäl. Emellertid hade Eders Kongl. Maj:t, efter vederbörandes hörande, icke funnit skäl att frånträda den af Eders Kongl. Maj:t förut uttalade uppfattning i frågan, och hade i enlighet dermed den 19 juni 1885 författning i ämnet utfärdats.

I anslutning till den af 1884 års Riksdag vid frågans behandling uttalade åsigt, att besväret att hålla nummerhäst, på grund af risken af olycksfall under hästens tjenstgöring, innebure en obestämdhet såsom skattebörd, hvilken borde afhjelpas, och då lagen den 2 december 1892 angående lindring i rustnings- och roteringsbesväret finge anses i sina konsekvenser böra medföra, att rusthållaren skulle erhålla ersättning för förluster genom sådana olycksfall, hade förevarande förslag framstälts, och har derjemte hänvisats dertill, att vid ärendets behandling åren 1884 och 1885 ett anslag till belopp af 10,000 kronor årligen ansetts vara för detta ändamål lämpligt.

Riksdagen vill till en början till fullständigande och rättelse af de i motionen sålunda lemnade uppgifter erinra, att, sedan ifrågavarande anslag år 1885 första gången af Riksdagen beviljades, och då till ett belopp af 4,000 kronor, detsamma vid 1891 års riksdag med anledning

af motion om ersättningsskyldighetens utsträckning blef uti riksstaten för år 1892 höjdt till 6,000 kronor, hvarefter anslaget år 1896 vid genomförandet af förändrad uppställning af fjerdre hufvudtiteln blef på Eders Kongl. Maj:ts förslag sänkt till 4,900 kronor, samt att det alltsedan bibehållits vid sistnämnda belopp.

Då Riksdagen år 1885 anmälde sitt godkännande af Eders Kongl. Maj:ts proposition beträffande ersättning för indelta kavalleriet tillhörande nummerhästar, som under extra kommenderingar störtade eller så skadades, att de blefve såsom tjenstehästar obrukbara, framhöll Riksdagen, att det, enligt dess förmenande, vore med billighet och rättvisa öfverensstämmande, att den ifrågasatta ersättningen utginge jemväl för olycksfall vid andra tillfällen, då hästen kommenderades från rusthållet och således icke af rusthållaren sjelf vårdades. Riksdagen kunde nemligen ej tillerkänna de betänkligheter, som deremot anförts, den afgörande betydelse, som arméförvaltningen dervid fästade.

Beträffande den för närvarande medgifna ersättningen är uti arméförvaltningens kungörelse den 14 juli 1885 föreskrifvet, att densamma skall utgå endast under förutsättning och vilkor, att den rustande ej kan anses vara genom nummerhästens vanvård sjelf vållande till olyckan samt att för utrönande häraf noggrann besigtning skall vid kommenderingens början och slut å de dit beordrade hästarne förrättas af vederbörande veterinär i närvaro af officer, hvarvid jemväl rusthållaren må ega att närvara. Då ju dylika bestämmelser, hvilka synas innebära betryggande garanti för att rusthållare ej må med mindre omsorg än hittills vårda nummerhästen, böra föreskrifvas äfven beträffande den nu ifrågasatta, mer utsträckta ersättningsskyldigheten från statens sida har Riksdagen, i öfverensstämmelse med hvad Riksdagen år 1885 uttalat, icke hyst några betänkligheter mot en sådan utsträckning. Då derjemte det i motionen föreslagna anslagsbeloppet, 10,000 kronor, syntes icke vara för högt har Riksdagen, med bifall till förenämnda motion, för beredande af ersättning åt rusthållare på sätt och under vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t bestämmas, för indelta kavalleriet tillhörande nummerhästar, som vid tillfälle, då de genom kommendering till tjenstgöring varit från rusthållares vård skilda, störtat eller så skadats, att de blifvit såsom tjenstehästar obrukbara, höjt förslagsanslaget till ersättning för störtade eller skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet från 4,900 kronor med 5,100 kronor till 10,000 kronor.

22:o. Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta, att vid inqvartering under fredstid af tågande

trupper ersättning till inqvarteringsgifvaren på landet skall utgå med 1 krona för befäl och vederlikar, 70 öre för underbefäl och 35 öre för manskap, allt för logis öfver natt, samt att anslaget till inqvarteringskostnader måtte höjas med 12,000 kronor till bestridande af de utgifter, som af de sålunda föreslagna ersättningarna blefve en följd.

Till stöd för detta förslag har i motionen framhållits, att det torde vara obestridligt, att den vissa hemman åliggande inqvarteringssskyldigheten å landet drabbade hemmanen högst ojemnt. Numera förekomme, synnerligast vid s. k. stationssamhällen, der trupper sammandroges för att invänta för dem afsedda transporttåg, att ej blott hemmansinnehafvare, utan jemväl derstädes bosatte näringsidkare, handlande och jordlägenhetsinnehafvare för utrymmets skull måste mottaga manskap till inqvartering. Riksdagens år 1890 till Eders Kongl. Maj:t aflåtna skrifvelse om utredning af inqvarteringsfrågan syntes ej heller hafva föranledt till ändrade bestämmelser derutinnan beträffande fredstid.

Med föranledande af väckta motioner anhöll Riksdagen år 1890 i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t, att Eders Kongl. Maj:t ville låta utreda, om och i hvad mån ersättning för inqvartering af tågande trupper borde lämpligen beredas deraf betungade, samt till Riksdagen framkomma med det förslag, som af sådan utredning kunde föranledas.

Sedan Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länen samt arméförvaltningen afgifvit yttranden i frågan, föredrogs densamma den 30 december 1893 inför Eders Kongl. Maj:t, som dervid fann Riksdagens framställning icke böra till någon åtgärd föranleda.

Riksdagen som tagit del af berörda utredning, har för sin del i likhet med de fleste Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande ansett det vara med billighet och rättvisa öfverensstämmande, att godtgörelse lemnas för inqvartering af tågande trupper under färderna till och från de årliga vapenöfningarna eller vid liknande tillfällen. De uti motionen ifrågasatta ersättningsbeloppen hafva dock synts Riksdagen allt för höga, hvaremot de af arméförvaltningen år 1892 föreslagna, nemligen för nattqvarter till befäl 25 öre och manskap 5 öre, möjligen kunna anses väl låga. Riksdagen har emellertid icke funnit sig böra ingå på utförligare yttranden i denna sak, då Riksdagen anser det vara önskligt, att Eders Kongl. Maj:t ville på grundvalen af den år 1892 förebragta utredningen taga frågan under förnyad ompröfning.

Enligt hvad arméförvaltningen uti sitt utlåtande år 1892 meddelat, skulle en bestämmelse i afsedt syfte icke beröra anslaget till inqvarteringskostnader, utan i stället anslagen till vapenöfningar.

Riksdagen får alltså anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga under förnyadt öfvervägande, huruvida och i hvad mån ersättning för inqvartering af tågande trupper bör lämpligen beredas deraf betungade, samt till Riksdagen aflåta den framställning i ämnet, som må finnas af förhållandena föranledas.

23:o. Beträffande öfriga ordinarie anslag under fjerde hufvudtiteln har någon förändring icke blifvit ifrågasatt.

Riksdagen har i riksstaten för år 1900 uppfört samtliga de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, i afseende å hvilka icke här ofvan särskilda beslut blifvit anmälda, till oförändrade belopp; dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet för jemnande af hufvudtitelns slutsumma ökats med 52 kronor från 5,985 kronor till 6,037 kronor.

Extra anslag.

Tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m.

24:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen för tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m. på extra stat för år 1900 beviljat 53,000 kronor.

Artilleribehof.

Arméns eldhandvapen.

25:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att af det för anskaffning af nya eldhandvapen åt armén beviljade, men ännu ej anvisade belopp, 1,224,750 kronor, till utgående på extra stat för år 1900 anvisa 1,147,000 kronor.

Till behandling i sammanhang med denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen förehaft en inom densamma väckt motion, deruti yrkats, att Riksdagen måtte för anskaffning af nya eldhandvapen åt armén, att beställas vid enskilda in- eller utländska verkstäder, på extra stat för år 1900 anvisa *dels* återstoden af för anskaffning af sådana vapen redan beviljade medel 1,224,750 kronor, *dels ock* derutöfver 1,565,250 kronor, eller alltså tillsammans 2,790,000 kronor.

Riksdagen har, med föranledande af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning och ofvanberörda motion, för anskaffande under innevarande eller nästkommande år inom eller utom landet af ytterligare 40,000 gevär utöfver det antal, som under samma år kan för redan tillgängliga medel tillverkas vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori, på extra stat för år 1900 anvisat *dels* redan för anskaffning af nya eldhandvapen åt armén beviljade, men ännu ej anvisade 1,224,750 kronor, *dels ock* derutöfver 1,163,250 kronor eller tillhopa 2,388,000 kronor.

Skjutfält för Första Göta artilleriregemente.

26:o. Eders Kongl. Maj:t har i punkten 23 under denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att af det till inköp af skjutfält för Första Göta artilleriregemente beviljade belopp, 200,000 kronor, till utgående på extra stat för år 1900 anvisa återstående 100,000 kronor.

Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen af det till inköp af skjutfält för Första Göta artilleriregemente beviljade belopp, 200,000 kronor, till utgående på extra stat för år 1900 anvisat återstående 100,000 kronor.

Försök med ny fältartillerimateriel.

27:o. Eders Kongl. Maj:t har under denna hufvudtitel i punkten 24 föreslagit Riksdagen att för anställande af försök med nya fältkanoner jemte tillhörande lavetter och fordon samt för anskaffning af därför erforderlig materiel och ammunition på extra stat för år 1900 bevilja 235,000 kronor.

I betraktande af den mycket stora betydelse, som ett fullt tidsenligt fältartilleri har i afseende på en armés krigsduglighet, och med hänsyn till öfriga i statsrådsprotokollet framhållna omständigheter, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts framställning, att

redan nu måtte företagas försök, afsedda att tjena till ledning vid en blifvande nyanskaffning af dylik materiel. Emot det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna sättet för försökens anordnande har Riksdagen ej haft något att erinra, men har velat uttala den förväntan, att det måtte så vidt möjligt tagas hänsyn till, att åt svensk industri må tillförsäkras så stor andel i en eventuel leverans som möjligt.

Riksdagen har alltså för anställande af försök med nya fältkanoner jemte tillhörande lavetter och fordon samt för anskaffning af därför erforderlig materiel och ammunition på extra stat för år 1900 beviljat 235,000 kronor.

Fortifikations- och artilleribehof.

Det fasta försvaret i allmänhet.

28:o. Eders Kongl. Maj:t har i statsverkspropositionen under fjerde hufvudtiteln i punkten 25 föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva Eders Kongl. Maj:t rätt att under innevarande år använda den ännu ej disponerade återstoden, 1,500,000 kronor, af det utaf 1898 års Riksdag på extra stat för år 1899 till stärkande af landets nuvarande försvar beviljade anslag; *dels* för samma ändamål på extra stat för år 1900 bevilja ett belopp af 2,200,000 kronor; *dels* ock medgifva, *ej mindre* att 50,000 kronor af en per mille fonden finge under innevarande år ställas till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för att användas till befästningsarbeten jemte bestyckning och anordningar för försvarets ledning vid inloppet till Göteborg, *än äfven* att för samma ändamål nämnda fonds återstod, beräknad till 220,000 kronor, måtte få under år 1900 användas.

Hvad Eders Kongl. Maj:ts framställning om användande af en per mille fonden till arbeten för försvaret af inloppet till Göteborg vidkommer, så enär denna fond är uteslutande afsedd för Göteborgs befästning och det nu af Eders Kongl. Maj:t begärda beloppet 270,000 kronor i sin helhet erfordras för utförande af det i befästningskomiténs förslag upptagna minflankeringsbatteri, har Riksdagen, under förutsättning att medlen komma att till anläggning af nämnda batteri användas, funnit sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag.

Riksdagen har

dels medgifvit Eders Kongl. Maj:t rätt att under innevarande år använda den ännu ej disponerade återstoden, 1,500,000 kronor, af det

utaf 1898 års Riksdag på extra stat för år 1899 till stärkande af landets nuvarande fasta försvar beviljade anslag;

dels för samma ändamål på extra stat för år 1900 beviljat 2,200,000 kronor; samt

dels medgifvit, ej mindre att 50,000 kronor af en per mille fonden må under innevarande år ställas till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för att användas till anläggande af minflankeringsbatteri vid inloppet till Göteborg, än äfven att för samma ändamål nämnda fonds återstod, beräknad till 220,000 kronor, må få under år 1900 användas.

Intendenturbehof.

Intendenturutrustning.

29:o. Eders Kongl. Maj:t har i punkten 26 under denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till anskaffning af intendenturutrustning åt armén på extra stat för år 1900 anvisa 500,000 kronor.

Riksdagen har till anskaffning af intendenturutrustning åt armén af redan beviljad anslag, 1,029,940 kronor, på extra stat för år 1900 anvisat återstående 500,000 kronor.

Lakan och handdukar åt icke garnisonerade armén och de värnpligtige.

30:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anskaffning af lakan och handdukar åt den icke garnisonerade armén och de värnpligtige på extra stat bevilja 418,144 kronor samt till utgående under år 1900 deraf anvisa 209,072 kronor.

Med hänsyn till hvad i statsrådsprotokollet härom anförts, har Riksdagen till anskaffning af lakan och handdukar åt den icke garnisonerade armén och de värnpligtige beviljat 418,144 kronor samt deraf på extra stat för år 1900 anvisat 209,072 kronor.

Diverse behof.

Reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän.

31:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen för år 1900 till reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän anvisat 9,000 kronor, med rättighet för Eders Kongl. Maj:t att få under följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas.

Skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande.

32:o. Eders Kongl. Maj:t har under denna hufvudtitel i punkten 29 föreslagit Riksdagen att till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande på extra stat för år 1900 bevilja 160,000 kronor, med rättighet för Eders Kongl. Maj:t att få under följande år använda hvad af anslaget kunde under året besparas.

Då Riksdagen icke kan bestrida den stora betydelse, som det frivilliga skytteväsendets ytterligare utveckling eger, har Riksdagen, ehuru så nyligen som år 1896 detta anslag höjts från 90,000 kronor till 120,000 kronor, ansett sig icke böra motsätta sig den gjorda framställningen, utan har till skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande på extra stat för år 1900 anvisat 160,000 kronor, med rättighet för Eders Kongl. Maj:t att få under följande år använda hvad af anslaget kan under året besparas.

Trängförråd.

33:o. Uti punkten 30 under denna hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för anläggande af trängförråd i II, III, IV och V arméfördelningarna på extra stat för år 1900 anvisa 224,600 kronor.

Anläggandet af trängförråd i II och V fördelningarna, hvilka sjelfva sakna trängformationer, utgör, såsom departementschefen också framhållit, ett i 1892 års förbättrade härordning ingående moment, och

har Riksdagen därför bifallit Eders Kongl. Maj:ts framställning i denna del.

Deremot har Riksdagen icke af den i statsrådsprotokollet lemnade utredningen kunnat finna sig öfvertygad, att trängförråd i III och IV fördelningarna å andra orter, än der nämnda fördelningars trängtrupper äro i fredstid förlagda, äro oundgängligen erforderliga, och har Riksdagen därför icke beviljat anslag för anläggande af dylika förråd i sistberörda två fördelningar.

På grundvalen af de i statsrådsprotokollet anförda siffror har Riksdagen beräknat kostnaden för anläggande af trängförråd i II och V fördelningarna till 108,900 kronor. Enligt hvad af statsrådsprotokollet jemväl framgår, skulle för dessa förråd intendenturcorpsen behöfva ökas med blott två förvaltare.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen för anläggande af trängförråd i II och V arméfördelningarna på extra stat för år 1900 anvisat 108,900 kronor.

Anläggande af telegraflinier emellan öfre Norrland och mellersta Sverige.

34:o. Uti punkten 31 under fjerde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för anläggande af telegrafledningar på sträckorna Sollefteå—Boden—Luleå och Ockelbo—Krylbo—Sala samt för anskaffande af erforderlig materiel för en telegraflinie Jörn—Glommerträsk på extra stat för år 1900 anvisa ett belopp af 39,400 kronor.

På grund af de skäl, som för ifrågavarande anläggningar blifvit i statsrådsprotokollet anförda, har Riksdagen för anläggande af telegrafledningar på sträckorna Sollefteå—Boden—Luleå och Ockelbo—Krylbo—Sala samt för anskaffande af erforderlig materiel för en telegraflinie Jörn—Glommerträsk på extra stat för år 1900 anvisat 39,400 kronor.

Nybyggnader för Wendes artilleriregementes beväringssmanskap.

35:o. Eders Kongl. Maj:t har i punkten 32 under denna hufvudtitel föreslagit, att Riksdagen måtte för uppförande af byggnader för

beväringmanskapet vid Wendes artilleriregemente på extra stat för år 1900 anvisa 91,000 kronor.

Med afseende å de i statsrådsprotokollet anförda skäl, har Riksdagen för uppförande af byggnader för beväringmanskapet vid Wendes artilleriregemente på extra stat för år 1900 anvisat 91,000 kronor.

Anläggning af ett militärbageri i Mjölby.

36:o. Eders Kongl. Maj:t har under fjerde hufvudtiteln i punkten 33 föreslagit Riksdagen att för anläggning af ett militärbageri i Mjölby på extra stat för år 1900 anvisa ett belopp af 115,000 kronor.

De vid statsrådsprotokollet fogade beräkningar angående det ifrågasatta militärbageriets verksamhet hafva icke synts Riksdagen lemna säker grund för antagandet, att resultatet af samma verksamhet skulle komma att ställa sig gynsamt i ekonomiskt afseende. Riksdagen har ansett det kunna dragas i tvifvelsmål, om det ej, i stället för att upprätta ett nytt bageri i ej större skala än som nu föreslagits, skulle vara fördelaktigare att söka utvidga de anläggningar, som i sådant afseende redan finnas. På grund häraf har Riksdagen funnit sig böra afslå förevarande framställning, helst ett uppskof tillsvidare med denna frågas afgörande icke torde medföra någon afsevärd olägenhet.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså icke af Riksdagen bifallits.

Försöksmobilisering.

37:o. I statsverkspropositionen har Eders Kongl. Maj:t uti punkten 34 under denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att för utförande under år 1900 af försöksmobilisering och dermed sammanhängande fälttjänst-öfningar vid en arméfördelning på extra stat för sagda år bevilja 700,000 kronor.

Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har detta förslag icke vunnit Riksdagens bifall.

Stockholm den 14 maj 1899.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. n:o 1.

Förslag till
Stat
 för Krigsskolan.

	Kronor.		Kronor.	
Aflöning.				
Stab.				
1 chef, lön	5,000	—		
dagaflöning i 365 dagar å 4 kronor	1,460	—		
lönstillägg för 2 tjenstehästar å 400 kronor	800	—		
fourrageersättning å 1 krona om dagen för hvarje häst	730	—	7,990	—
1 adjutant, tillika bibliotekarie, arfvode	—	—	1,200	—
1 slottspastor, arfvode	—	—	800	—
1 läkare, lön	900	—		
dagaflöning i 365 dagar å 2 kronor	730	—	1,630	—
1 veterinär, arfvode	—	—	200	—
1 redogörare uppbär sina aflöningsförmåner från Intendenturcorpsens stat.				
Kompanibefäl.				
1 kompanichef, arfvode	—	—	1,500	—
1 subalternofficer af infanteriet, arfvode	—	—	1,200	—
3 subalternofficerare, af infanteriet, arfvode	—	—	3,600	—
1 d:o af kavalleriet, d:o	—	—	1,200	—
1 fanjunkare, tillika väbel, d:o	—	—	950	—
Transport	—	—	20,270	—

	Kronor.		Kronor.	
Transport	—	—	20,270	—
Lärare.				
1 förste lärare i krigskonst, arfvode	—	—	1,500	—
1 andre d:o d:o	—	—	1,000	—
1 förste d:o i vapenlära och artilleriexercisreglemente, arfvode.....	—	—	1,500	—
1 andre d:o d:o	—	—	1,000	—
1 förste d:o i krigsbyggnadskonst, d:o	—	—	1,500	—
1 andre d:o d:o	—	—	1,000	—
1 förste d:o i topografi d:o	—	—	1,500	—
1 andre d:o d:o	—	—	1,000	—
1 lärare i gymnastik och vapenföring, d:o	—	—	1,500	—
1 lärare i krigslagar, tjänstgörings- och infanteriexercisreglemente, d:o	—	—	1,000	—
1 lärare i militärförvaltning, d:o	—	—	300	—
1 lärare i militär sundhets- och förbandslära, d:o	—	—	300	—
1 lärare i ridning, hästkännedom* och kavalleriexercisreglemente, d:o	—	—	500	—
1 förste lärare, förslagsvis 90 dagar, d:o	—	—	375	—
1 andre lärare, d:o d:o	—	—	250	—
Betjening.				
Förslagsvis: 4 förmän, 1 skogvaktare, tillika postbud, 1 tändare och uppsyningsman öfver ledningarna, 15 drängar, 1 sjuksköterska och 1 städerska med i allmänhet hel årtjänst samt 2 drängar för en tid af 90 dagar om året	—	—	15,790	80
1 sjukvårdssoldat, dagtraktamente i förslagsvis 330 dagar å 1 krona 50 öre	495	—		
munderingsersättning i förslagsvis 330 dagar å 33 öre	108	90	603	90
1 spel d:o d:o	—	—	603	90
Summa aflöning kronor 52,274: 90				
Omkostnader under nedanstående titlar.				
Stående biblioteket, tafvelsamlingen och skrifmaterialier	—	—	1,200	—
Remontering af en häst, underhåll af seltyg, fordon, redskap för skogsskötsel och åkerbruk, m. m.	—	—	1,300	—
Praktiska öfningar	—	—	3,000	—
Bränsle, lyse och vatten	—	—	6,500	—
Transport	—	—	63,493	60

	Kronor.		Kronor.	
Transport	—	—	63,493	60
Byggnaders underhåll.....	—	—	8,000	—
Inventarier och husgeråd	—	—	2,500	—
Parkens vård.....	—	—	900	—
Stipendier	—	—	6,000	—
Kaserneringskostnader för betjeningen.....	—	—	300	—
Extra utgifter	—	—	6,306	40
Summa omkostnader kronor 36,025: 10				
Summa kronor	—	—	87,500	—

Anm. 1. Om brist på någon titel uppstår, må till betäckande deraf användas å andra titlar möjligen uppkommande besparingar, under vilkor att anslaget i sin helhet icke överskrides.

Anm. 2. Af de å anslaget uppkommande besparingar eller, om dessa dertill ej lemna tillgång, af fjerde hufvudtitelns allmänna besparingar utgå till dertill berättigade dagaförning och fourrageersättning för skottdag.

Anm. 3. Stabspersonalen (slottspastorn och veterinären dock undantagna) samt kompanibefälet erhålla servisersättning enligt tariffen i inqvarteringsordningen för Stockholms stad samt öfrig inqvartering in natura, äfvensom kostnadsfritt bostad å Karlberg för hästkötare och stallrum derstädes för tjenstehästar. Betjeningen åtnjuter inqvartering med servis in natura samt erforderligt bränsle och lyse. I mån af utrymme må chefen upplåta bostad åt skolans lärare.

Anm. 4. Chefen eger dispositionsrätt öfver Karlbergs kungsgård m. m. på sätt i nådiga brefven den 23 maj 1815, den 26 januari 1894 och den 12 november 1897 blifvit bestämdt, dock att all den kontanta uppbörd, som på grund af denna dispositionsrätt inflyter, skall till statsverket inlevereras.

*Bil. Litt. A.***Ordinarie anslagen under riksstatens Fjerde hufvudtitel.**

Landtförsvarsdepartementet.	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
	Ersättningar.					
Aflöning och expenser samt inqvarterings- och resekostnad.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Departementschefen	17,000	—	—	—	17,000	—
Departementet	50,250	—	—	—	50,250	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för departementet, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	5,985	—	—	—	—	—
Ökas med	52	—	—	—	—	—
Arméförvaltningen	147,265	—	—	—	147,265	—
Generalitetsstaten	132,660	—	—	—	132,660	—
Generalstaben	251,000	—	—	—	251,000	—
Artilleristaben	12,200	—	—	—	12,200	—
Kommandantsstaten	14,348	—	—	—	14,348	—
Aflöning och rekrytering m. m. Nuvarande belopp	8,533,370	—	—	—	—	—
Ökas med	75,154	—	—	—	—	—
Intendenturcorpsen. Nuvarande belopp	391,529	—	—	—	—	—
Ökas med	3,023	—	—	—	—	—
Ökad aflöning för de till tjänsteåldern äldste bataljonsläkarne, <i>förslagsanslag</i>	41,911	—	—	—	41,911	—
Stipendier för fältläkarecorpsen och veterinärstaten	21,800	—	—	—	21,800	—
Inqvarteringskostnader, <i>förslagsanslag</i>	172,470	—	—	—	172,470	—
Inqvarteringens ordnande i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	21,450	—	—	—	21,450	—
Trp:t	9,891,467	—	—	—	9,891,467	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
			Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Trp:t	9,891,467	—	—	—	9,891,467	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	30,000	—	—	—	30,000	—
Reservbefälet, <i>förslagsanslag</i> , högst	53,516	—	—	—	53,516	—
Ersättning åt vissa löntagare i följd af arméns omorganisation, <i>förslagsanslag</i> , högst. Nuvarande belopp	47,000	—	—	—	—	—
<i>Minskas med</i>	6,115	—	—	—	—	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	164,376	—	—	—	164,376	—
Resestipendier till artilleri- och ingenjörofficerare	7,000	—	—	—	7,000	—
Resestipendier till militärläkare	2,000	—	—	—	2,000	—
Durchmarschkostnader, <i>reservationsanslag</i>	8,000	—	—	—	8,000	—
Remontering och hästlega m. m.						
Remontering och skoning m. m. för garnisonerade arméns hästar, <i>reservationsanslag</i>	172,270	—	—	—	172,270	—
Legas för hästar till artilleriets och ingenjörtruppernas exercis	154,390	—	—	—	154,390	—
Skolor för officerare, underbefäl och militärläkare.						
Krigshögskolor, <i>reservationsanslag</i>	67,860	—	—	—	67,860	—
Ridskolan, <i>reservationsanslag</i>	30,000	—	—	—	30,000	—
Skjutskolan för infanteriet och kavalleriet, <i>reservationsanslag</i>	41,700	—	—	—	41,700	—
Artilleriskjutskolor, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	22,200	—	—	—	—	—
<i>Ökas med</i>	3,975	—	—	—	—	—
Artilleriskjutskolor, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	26,175	—	—	—	26,175	—
Krigsskolan, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	76,729	—	—	—	—	—
<i>Ökas med</i>	10,771	—	—	—	—	—
Krigsskolan, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp	87,500	—	—	—	87,500	—
Volontärskolor, <i>förslagsanslag</i>	158,345	—	—	—	158,345	—
Militärläkarens undervisning, <i>reservationsanslag</i>	6,350	—	—	—	6,350	—
Trp:t	10,941,834	—	—	—	10,941,834	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemför- lig anvisning, på förslag.		Summa.	
			Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Trp:t	10,941,834	—	—	—	10,941,834	—
Naturaunderhåll, sjukvård, öfningar och materiel.						
Garnisonssjukhusen i Stockholm och å Karlsborg, <i>reservationsanslag</i>	70,650	—	—	—	70,650	—
Det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapen- öfningar, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp..... 1,107,580: —						
Ökas med	26,530: —					
	1,134,110	—	—	—	1,134,110	—
De värnpliktiges vapenöfningar, <i>förslagsanslag</i> .						
Nuvarande belopp	3,094,960: —					
Ökas med	53,060: —					
	3,148,020	—	—	—	3,148,020	—
Arméns vapen, ammunition och skjutöfningar samt artilleriets öfningar och materiel, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp 1,318,155: —						
Ökas med	112,000: —					
	1,430,155	—	—	—	1,430,155	—
Arméns byggnader och kommandantskapsutgifter samt fortifikatio- nens öfningar och materiel, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande be- lopp	480,000: —					
Ökas med	15,000: —					
	495,000	—	—	—	495,000	—
Trängens öfningar, <i>reservationsanslag</i>	5,000	—	—	—	5,000	—
Mathållning vid garnisonerade armén, <i>förslagsanslag</i>	1,421,830	—	—	—	1,421,830	—
Fouragoring vid garnisonerade armén, <i>förslagsanslag</i>	717,800	—	—	—	717,800	—
Arméns munderingsutrustning, <i>reservationsanslag</i>	1,946,440	—	—	—	1,946,440	—
Arméns intendentur- och sjukvårdsträng, <i>reservationsanslag</i>	83,855	—	—	—	83,855	—
Arméns kasernutredning samt ved, ljus och vatten för den garnisone- rade armén, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp... 251,610: —						
Minskas med	38,232: —					
	213,378	—	—	—	213,378	—
Diverse intendenturbehof, <i>reservationsanslag</i>	33,323	—	—	—	33,323	—
Trp:t	21,641,395	—	—	—	21,641,395	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemför- lig anvisning, på <i>förslag</i> .		Summa.	
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Trp:t	21,641,395	—	—	—	21,641,395	—
Skattelindringar och ersättningar till rust- och rotehållare.						
Lindring i rustnings- och roteringsbesvären, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	2,327,700	—	—	—	—	—
Ökas med	672,300	—	—	—	—	—
	3,000,000	—	—	—	3,000,000	—
Rustnings- och roteringsersättning	—	—	693,400	—	693,400	—
Roteringsunderstöd, <i>förslagsanslag</i>	12,500	—	—	—	12,500	—
Störtade eller skadade nummerhästar vid indelta kavalleriet, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	4,900	—	—	—	—	—
Ökas med	5,100	—	—	—	—	—
	10,000	—	—	—	10,000	—
Diverse anslag.						
Hämmande af smittosamma sjukdomar bland indelta kavalleriets nummerhästar, <i>förslagsanslag</i>	1,700	—	—	—	1,700	—
Omorganisation af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland, <i>reservationsanslag</i>	1,786,083	—	—	—	1,786,083	—
Fortgående vakanssättning af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland, <i>förslagsanslag</i> högst. Anslaget uppföres såsom <i>förslagsanslag</i> , hvarigenom rubriken ändras till	249,000	—	—	—	249,000	—
Fortgående vakanssättning af indelta kavalleriet i Skåne och Norrland, <i>förslagsanslag</i>	67,000	—	—	—	67,000	—
Extra utgifter	67,000	—	—	—	67,000	—
Summa	26,767,678	—	693,400	—	27,461,078	—

Bil. Litt. B.**Extra ordinarie anslag under riksstatens Fjerde hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Landförsvarsdepartementet.		
Aflöning och rekrytering m. m.		
Till tillfällig löneförbättring åt underbefäl m. fl.	297,000	—
Värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m.		
För tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m.	53,000	—
Artilleribehof.		
För anskaffning af nya eldhandvapen åt armén.....	2,388,000: —	
Till inköp af skjutfält för Första Göta artilleriregemente.....	100,000: —	
För anställande af försök med nya fältkanoner jemte tillhörande lavetter och fordon samt för anskaffning af därför erforderlig materiel och ammunition	235,000: —	
	2,723,000	—
Fortifikations- och artilleribehof.		
Till stärkande af landets nuvarande fasta försvar	2,200,000	—
Intendenturbehof.		
Till anskaffning af intendenturutrustning åt armén.....	500,000: —	
» » » lakan och handdukar åt den icke garnisonerade armén och de värnpligtige	209,072: —	
	709,072	—
Diverse behof.		
Till reseunderstöd åt officerare och intendenturtjenstemän	9,000: —	
» skarpskytteväsendets och skjutskicklighetens befrämjande	160,900: —	
För anläggande af trängförråd i II och V arméfördelningarne	108,900: —	
» anläggande af telegrafledningar på sträckorna Sollefteå—Boden—Luleå och Ockelbo—Krylbo—Sala samt för anskaffande af erforderlig materiel för en telegraflinie Jörn—Glommerträsk	39,400: —	
» uppförande af byggnader för beväringmanskapet vid Vendes artilleriregemente	91,000: —	
	408,300	—
	Summa	6,890,372 —